

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол від 15.02.2021 р. №2

Голова Приймальної комісії

Марія БРАТКО

ПРОГРАМА

вступних випробувань з української мови

Галузь знань	Спеціальність	Предметна спеціалізація	Освітньо-професійна програма
01 Освіта	012 Дошкільна освіта		Дошкільна освіта
	013 Початкова освіта		Початкова освіта
	014 Середня освіта	014.11 Середня освіта (Фізична культура)	Середня освіта (Фізична культура)
	014 Середня освіта	014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)	Середня освіта (Образотворче мистецтво)
	014 Середня освіта	014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)	Середня освіта (Музичне мистецтво)
02 Культура і мистецтво	022 Дизайн		Дизайн
	024 Хореографія		Хореографія
06 Журналістика	061 Журналістика		Видавнича справа та редагування
07 Управління та адміністрування	072 Фінанси, банківська справа та страхування		Фінанси і кредит
	073 Менеджмент		Організація виробництва
08 Право	081 Право		Право
23 Соціальна робота	231 Соціальна робота		Соціальна педагогіка

Освітньо-професійний ступінь:
На основі:

фаховий молодший бакалавр
базової загальної середньої освіти

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні циклової комісії
видавничої справи, культури та української філології
Протокол від 09.02.2021 р. № 7
Голова циклової комісії Олена ГРУЗДЬОВА

Київ – 2021

ВСТУП

Основною формою перевірки орфографічної та пунктуаційної грамотності є екзаменаційний текстовий диктант.

Для диктанту використовується текст, доступний для розуміння випускників. Матеріал диктантів за змістом, обсягом і складністю відповідає чинній програмі і навчально-методичним вимогам:

- відображає рівень розвитку сучасної української мови;
- відповідає вимогам культурологічного принципу навчання мови;
- містить виучувані синтаксичні конструкції;
- має достатню насиченість орфограмами і пунктограмами, різноманітною лексикою і стилістичними засобами, передбаченими програмою з української мови;
- відповідає нормам літературної мови.

Обсяг диктанту для абітурієнтів – 200 слів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ РОБІТ (ДИКТАНТІВ) НА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАННЯХ

1. *Перевірки підлягають* уміння правильно писати слова на вивчені орфографічні правила та словникові слова, визначені для запам'ятовування; ставити розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації; належним чином оформляти роботу. Перевірка здійснюється фронтально за традиційною методикою.

2. *Матеріал для екзаменаційного випробування.* Для екзаменаційного диктанту використовується текст, доступний для розуміння та написання випускниками дев'ятих класів.

Примітка. У визначенні кількості слів у диктанті враховують як самостійні, так і службові слова.

Для екзаменаційних диктантів використовують тексти, в яких кожне з опрацьованих правил орфографії чи пунктуації представлені 3 – 5 прикладами.

3. *Одиниця контролю:* текст, записаний абітурієнтами під диктовку обсягом 200 слів.

4. *Оцінювання.* Диктант оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв:

- орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково;
- помилка в тому ж слові, яке повторюється у диктанті кілька разів, вважається однією помилкою; помилки на те саме правило, але в різних словах вважаються різними помилками;

- розрізняють грубі і негрубі помилки (перелік негрубих помилок визначається програмою з мови); до негрубих відносять такі помилки:
 - винятки з усіх правил;
 - написання великої букви в складних власних найменуваннях;
 - випадки, коли замість одного знака поставлений інший;
 - пропуск одного із сполучуваних розділових знаків або порушення їх послідовності;
 - заміна українських букв російськими;
 - двічі написане те саме слово в реченні;
 - орфографічні та пунктуаційні помилки на неопрацьовані правила виправляються, але не враховуються;
- п'ять виправлень (неправильне написання на правильне) прирівнюється до однієї помилки.

Нормативи оцінювання диктанту

Бали за 200-бальною шкалою оцінювання	Кількість помилок в диктанті	Кількість виправлень
не склав	15 і більше	5 і більше
не склав	14	5 і більше
не склав	13	5 і більше
не склав	12	5 і більше
не склав	11	5 і більше
100	10	4
110	9	4
120	8	4
130	7	4
140	6	3
150	5	3
160	4	3
170	3	2
180	1 + 1 (негруба) - 2	2
190	1	1
195	1 (негруба)	1
200	-	-

ПОРАДИ АБІТУРІЄНТОВІ

Готуючись до диктанту, намагайтеся дотримуватися таких порад:

1. Систематично повторюйте правила орфографії та пунктуації.

2. Закріплюйте набуті навички за допомогою вправ, самодиктантів, виявляйте

прогалини у знаннях. Зверніться до підручників з сучасної української мови для

загальноосвітніх шкіл та середніх навчальних закладів, до різноманітних довідників з українського правопису, орфографічного словника.

3. Працюйте над помилками, аналізуйте і пояснюйте причини неправильних написань.

4. Вдумливо, а не механічно завчайте правила, застосовуйте їх у писемному мовленні.

5. Намагайтеся досягти автоматичної навички грамотного письма. Це можливо за умови вміння переносити певне правило на конкретну мовну одиницю.

6. Вчіться писати текст з чужого голосу, оскільки на екзамені вступник уперше чутиме диктування певного екзаменатора.

7. Не забувайте про правила орфографії, що подеколи не збігаються з нормами вимови. Так, чуємо [з у с т р'і ч а' й у ц': а], а пишемо – *зустрічаються*. Крім того, розрізняйте у мовленні паузи й певну інтонацію, яким на письмі відповідають певні розділові знаки.

8. На екзамені будьте зосередженими, вдумливими, спокійними і цілеспрямованими. Пам'ятайте правила проведення диктанту. Спочатку читають увесь текст. Потім кожне речення окремо і повільно (якщо речення довге, його членують на окремі складники). Після цього речення читають цілком. Наприкінці текст диктанту звучить знову з невеликими паузами після кожного речення.

ЗРАЗКИ ТЕКСТІВ ДЛЯ САМОДИКТАНТІВ

О дев'ятій годині, коли службовці розійшлись на роботу, а дружини їхні — на базари, помешкання огорнула відносна тиша, що після галасу здавалась абсолютною. Сівши до столу під благодійним гіллям старої пальми, Степан видобув із закутка в шухляді пачку паперу, списаного олівцем, і почав уважно їх розкладати. Це були чернетки складених ще минулої зими оповідань, які об'єднувались спільною темою — революція і повстання.

Цілком занурившись у пережите, до вечора він закінчив нове оповідання, сам дивуючись на обважнілість своєї руки. Ті сторінки, що раніш він легко писав за годину, коштували тепер півдобы напруженої праці з прикрими перервами, коли олівець зовсім відмовлявся йому служити. Степанові доводилось усе перекреслювати, спинятись на слові, що, до речі, не пасувало, але й замінити, проте, не давалось. Розум його, обтяжений набутком читання, стилями майстрів і підвищеними вимогами до фрази, раз у раз гальмував вільний лет його натхнення. Вигостре на літературних шедеврах художнє чуття викривало йому огріхи композиції, і він двічі мусив перебудувувати план, відкидаючи обмислене і додаючи зовсім непередбачене. І, скінчивши, відчув злісне задоволення, як вершник, об'їздивши коня, що не раз скидав його додолу.

Два дні він присвятив переписуванню оповідань. День згодом дістав коротку відповідь з редакції кийського журналу: «Просимо Вас зайти до редакції від одинадцятої до чотирнадцятої години вдень».

200 слів

За В. П. Підмогильним

Відомості про минуле ми беремо не тільки з писемних пам'яток. Вчених цікавлять одщепи каменю, зроблені на світанку існування людського суспільства нашим далеким пращуром, що жив у часи палеоліту,— як ми звемо найдавніший період кам'яної доби. Хоч була та доба так давно, що навіть важко уявити час, який проліг між нею і нашими днями, знання про той період потрібні дослідникам, які вивчають історію писемності.

Представники багатьох наук, доповнюючи один одного, ідуть до спільної мети: провадять розкопки археологи, щоб відшукати речові пам'ятки минулих віків; вивчають походження різних народів світу, їхнє розселення етнографи; палеографи досліджують форму літер, спосіб написання, матеріал, на якому зроблено напис, — усе це відіграє неабияке значення у датуванні та дешифровці пам'яток стародавньої писемності.

Скрізь, де в давнину вирувало життя, зустрічаємо розвідників минулого. І біля печери — житла прадавньої людини, де можна відшукати залишки нехитрого майна, зброї, і серед степу, яким мандрували кочовики, і в пустелі, побіля барханів, що вкривають сліди древніх караванних шляхів; і на поснулих руїнах колишніх міст, у лісовій гущавині, що заховала у своєму мороці безіменні оселі, та навіть серед мерехтливого світла, одвічної тиші морських глибин коло занурених у пісок численних уламків древніх кораблів...

Звичайно, найточніша історія — це записана, документальна, тому вчені надають особливої ваги голосам минулого — стародавнім письменам.

200 слів

За П. Утевською

ПРОГРАМА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Фонетика і графіка. Орфоепія і орфографія

Звуки мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі. Подовжені звуки.

Букви й інші графічні засоби. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв **я, ю, є, ї, щ** та буквосполучень **дз, дзь, дж**.

Склад. Наголос.

Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі.

Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних.

Чергування **у – в, і – й**.

Орфограма. Орфографічна помилка.

Правила вживання апострофа, м'якого знака. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків. Написання слів іншомовного походження.

Будова слова, словотвір і орфографія

Спільнокореневі слова і форми слова. Основа слова і закінчення змінних слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.

Найпоширеніші чергування голосних і приголосних звуків.

Вимова і написання префіксів **з- (зі-, с-), роз-, без-, пре-, при-, прі**.

Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів.

Правопис складних і складноскорочених слів.

Лексикологія і фразеологія

Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів. Синоніми, антоніми, омоніми.

Загальноновживані слова. Діалектні та професійні слова. Запозичені слова.

Застарілі слова. Неологізми.

Поняття про фразеологізми. Фразеологізми в ролі членів речення.

Морфологія і орфографія

Поняття про самостійні та службові частини мови.

Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменник: назви істот і неістот, загальні і власні назви.

Рід, число, відмінки іменників. Типи відмін іменників. Незмінні іменники. Способи творення іменників.

Правопис відмінкових закінчень іменників.

Правопис найуживаніших суфіксів. Велика буква у власних назвах.

Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Якісні, відносні та присвійні прикметники. Повні і короткі форми прикметників. Ступені порівняння прикметників, їх утворення. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників.

Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників.

Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробових та збірних) і порядкові. Числівники прості і складні.

Відмінювання кількісних і порядкових числівників.

Правопис числівників.

Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників. Відмінювання займенників.

Правопис займенників.

Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова. Види дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Часи дієслів. Дієслова I і II дієвідмін. Особа і число (в теперішньому і майбутньому часі). Безособові дієслова. Способи творення дієслів. Правопис дієслів.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот.

Безособові дієслівні форми на -но, -то.

Правопис дієприкметників.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки і синтаксична роль. Дієприслівники недоконаного і доконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Правопис дієприслівників.

Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення.

Правопис прислівників.

Прийменник як службова частина мови. Непохідні і похідні прийменники.

Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс.

Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності.

Правопис сполучників разом і окремо.

Частка як службова частина мови. Формотворчі, заперечні та модальні частки.

Написання часток бо, но, то, от, таки.

Не з різними частинами мови.

Вигук як частина мови.

Правопис вигуків.

Синтаксис і пунктуація

Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного слова.

Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, запитальні, спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок; присудок простий і складений; додаток, означення, обставини) і способи їх вираження. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот.

Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах.

Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення.

Тире в неповних реченнях.

Однорідні члени речення. Узагальнююче слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення.

Розділові знаки при однорідних членах речення.

Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки при них.

Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнюючі).

Розділові знаки при відокремлених членах.

Складне речення, його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопідрядне речення зі сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Складне речення з кількома підрядними.

Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях.

Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні.

Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в ньому.

Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог.

Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

Відомості про мовлення

Поняття про спілкування і мовлення. Ситуація спілкування: адресати (той, хто говорить чи пише) і адресант мовлення, мета й умови спілкування,

повідомлення (висловлювання), його зміст і форма. Тема і основна думка висловлювання. Різновиди мовленнєвої діяльності: говоріння, писання, читання, слухання. Основні вимоги до мовлення: змістовність, послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність. Мовленнєві помилки.

Етика спілкування й етикет.

Поняття про текст. Поділ тексту на абзаци. Мовні засоби зв'язку речень у тексті.

Поняття про стилі мовлення: розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий і публіцистичний.

Поняття про типи мовлення: розповідь, опис, міркування.